

ZA VÁLKY V NORSKU

VYPRAVĚNÍ Z TOTÁLNÍHO NASAZENÍ

Jan Šefl
nasazení

do Německa
Rožmitál pod Třemšínem 2009

Za války v Norsku

Vyprávění z totálního nasazení

1 9 I . 2010

Jan Šefl

Prír. čís.: 44.377
Značka: 676
MĚSTSKÁ KNĚHOVNA MANŽELŮ TOMANOVYCH ROZMITÁL POD TŘEMŠÍNEM

Grafická úprava a redakce Alžběta Gilíková
Rožmitál pod Třemšínem, 2009

Knihovna Rožmitál p. Tř.

Úvodem

Jsem ročník 1922 a pocházím z obce Hvožd'any. Otec byl válečný invalida z první světové války s velmi omezenou pracovní schopností. Hospodařil jsem na čtyřech a půl hektarech. Doma nás bylo pět dětí. Kromě práce na našem malém hospodářství jsem si přivydělával na živobytí i prací v lese, v polesí Vacíkov, které patřilo hraběti Pálřymu. Za války mě zastihlo totální nasazení ročníků 1922 a 1924. Lesmistr rada Žák, který polesí spravoval, mně dal k dispozici pracovnímu úřadu v Blatné, ta byla tehdy naším okresním městem. Tím bylo rozhodnuto o mém nedobrovolném válečném osudu. O svých strastiplných zkušenostech jsem často vyprávěl a opakovaně jsem byl vyzván, abych je zveřejnil a zachoval. Nakonec jsem výzvu přijal. Připomenutí zlé doby nejen pro ty, kdož ji se mnou prožili, ale především jako zprostředkování válečné zkušenosti pro ty, kdož přišli na svět daleko později. Vybledlé vzpomínky, data a události mně pomohl osvěžit deník, který jsem si během nasazení vedl. Začneme tedy.

*Věnování Rožmitálské
knihovně re kápišské
poznámek a vzpomínek
pravdivě z totálního
nasazení ročníku 1922
v roce 194~~2~~³ až 1943*

Šefl Jan

Cesta do neznáma...

Na začátku neodvolatelné povolání Okresního úřadu práce v Blatné způsobilo, že 6. listopadu 1942, ještě za tmy, před pátou, jsem se loučil s rodinou i vesnicí. Na lokálku na nádraží v Bělčicích mě vzal pan Josef Šimek. Pracoval u mého hvozdánského strýce Václava Koubka, kterému patřil kůň i bryčka. Nevěděl jsem kam jedu, kdy se vrátím... V Bělčicích znovu loučení, poděkování a cesta lokálkou do Blatné. Tam již čekali nasazení ze Strakonicka. Nástup do „sběrného“ vlaku na Plzeň. V Kasejovicích, Nepomuku až do Plzně přistupovali další, stejně postižení. Cesta skončila v Praze na Hlavním nádraží. Přišla se se mnou rozloučit má starší sestra Marie, která byla v Praze zaměstnána. Bylo to poslední loučení s někým blízkým. Ani nevím, jak se o mém odjezdu dozvěděla.

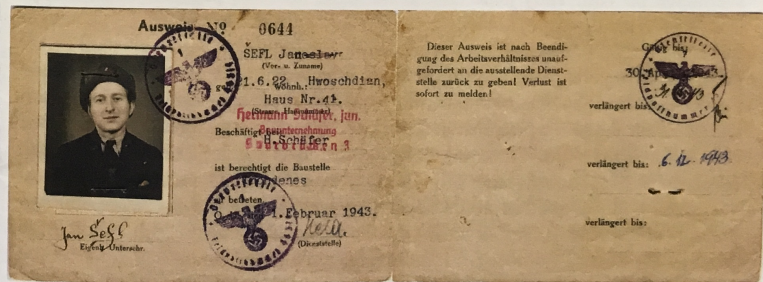

Rodina Šeflova pohromadě

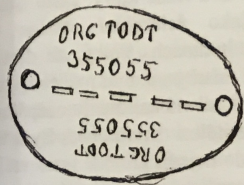
Podle příslušnosti k okresům jsme byli rozděleni do vagonů jiného zvláštního vlaku. Dostal jsem ve vagonu číslo osm. Bohužel jsem se nesetkal se žádným kamarádem. Stále jsme nevěděli jaký je cíl další cesty. Po půlnoci se dal vlak do pohybu a teprve teď jsme se od vedoucího transportu dozvěděli, že jedeme do Německa, směrem na Berlín a že jsou nás dva tisíce.

Před Berlínem jsme byli ráno 7. listopadu. Dlouho jsme projížděli městem, až jsme po desáté hodině dorazili na nádraží Schlachtensee (stanice v okrajové čtvrti Berlína Zehlendorf), prvního cíle naší cesty Německem. Z vlaku jsme byli doslova vyhnáni za neustálých výkřiků schnell, schnell

a raus, raus. Řazení trvalo velmi dlouho a pak následovala stejně dlouhá, únavná cesta pěšky do lágru. Měl jsem z domova dva těžké kufry, často jsme odpočívali. Do lágru s stotožným názvem jako železniční stanice – Schlachtensee jsme se dostali až v odpoledních hodinách. Velký, ze dřeva narychlo postavený lágr, skoro menší vesnice. Na místě jsme byli rozděleni po třiceti do jednotlivých cimer (ty místnosti si nezasloužily lepšího pojmenování). Teprve tehdy jsme dostali lístky na jídlo i první oběd. Byla to bramborová a zeleninová sličta, kterou snad nikdo nejedl, protože jsme měli ještě jídlo z domova. Pozdní rozkoukávání, a nakonec první spánek na německých palandách. Byli jsme unaveni a většinou z nás se podařilo usnout. Následující den byla neděle. V trojstupu jsme byli odvedeni do dalšího lágrového střediska, kde jsme byli rentgenováni a zapisováni. Dostali jsme oválnou plechovou známku s vyraženým osobním číslem a zkratkou ORG TODT (více ve vysvětlivkách). Tak jsem byl zaevidován a stal jsem se číslem 355 055. Znamku jsme museli nosit na šňůrce na krku, říkali jsme jí „psi známka“. Osobního čísla jsme používali i na poštovní spojení s domovem – polní poštu, Feldpost. Následující ráno budíček o půl šesté spojený s řevem aufstehen, aufstehen. Bylo těžké si zvyknout na stálé komandování, křik a na německé heilování. Při pochodu nás nutili do zpěvu, což pokud se pamatuji, se ani jednou nepovedlo. Na cimfe bylo těsno, spali jsme tři nad sebou. Na základě rentgenu jsme byli „přebráni“ a rozděleni na práci ve Francii nebo v Norsku. Já jsem byl vybrán do Norska.

Průkaz do pracovního tábora

Toto je vysvětlivka, - to bylo moje
osobní číslo, které jsme povinnostně
mněli nosit, - na smírce na
(z lehkého kovu) kuku

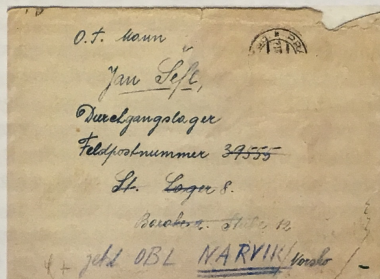
„psi známka“

Cíl Norsko

Pobyt v Schlachtensee se chýlil ke konci. Skončilo hromadné seznámení s Berlínem, kterým se Němci chtěli pochlubit. Ve skupinách jsme byli odvedeni na projížďku Sbahnem. (rychlé elektrické vlaky městské dopravy). Třetí den pak překvapení na něž jsme nebyli z domova zvyklí - nálet. Pátý den večer jsem byl uveden v jmenovitém seznamu těch, kdož se mají připravit na odjezd. Cesta pěšky na nádraží, tentokrát bez kufrů, které byly odvezeny. Na nádraží jsme se dozvěděli, že jedeme do Štětína. Vyjeli jsme v půl páté ráno a před polednem jsme byli na místě. A zase dlouhý pochod do lágru, též velkého a zdoluhavé rozdělování do světnic. Bylo nás asi 300. Tentokrát ve světnicích po 18ti. Tady jsme chodili na různé práce do přístavu. Například já jsem byl přidělen na vykládání zakotvených lodí se stavebním i vojenským materiálem. U moře byl příšerný vítr a zima. 30. listopadu jsme nedostali žádné jídlo, pro něž jsme jinak chodili do velké jídelny lágru. A důvod? Po příchodu z práce jsme byli za hlasitého pískání vyhnáni z ubytoven. Všichni jsme museli nastoupit na volném prostranství. Tam chodil rozkřičený lagerführer a v jedné ruce měl rozbitý obraz Hitlera, který před tím visel v čele jídelny, v druhé pak revolver. At' se dobrovolně přihlásí, kdo to udělal, má čas přihlásit se do večerních hodin. Pokud se nikdo nepřihlásí, budou někteří z nás zastřeleni. Ani jsme nechtěli uvěřit, jak k tomu mohlo v ruchu kantýny dojít. Byli jsme jednotlivě za účasti tlumočnicka vyšetřováni. Stále žádné jídlo. O hladu a v zimě jsme čekali, co bude dál. Později jsme se dozvěděli od německých vojáků, že lagerführer měl v kuchyni jakousi ztrátu, manko. Snad i proto to hladovění. Ještě v noci, k ránu, přišel rozkaz balit kufry. Přijela německá auta a odvážela nás i s kufry do štětínského přístavu. I když jsme byli hladoví, byli jsme rádi,

že odjíždíme. Nastupovali jsme na velkou loď, která se jmenovala Urundi. Naložování trvalo dlouho. Bylo nás hodně a jeli ještě i němečtí vojáci a O Temani. Byli jsme v podpalubí na palandách, které byly nedělené, a spali jsme vedle sebe. Někteří z nás brzy usínali. Bylo teplo, ale štěnice nás nenechaly spát. Jídlo jsme dostali až ráno.

Byli jsme vyhladovělí, a tak nám chutnalo i to, co bychom jinak nejedli. Do podpalubí nakládaly jeřáby auta, vojenský materiál i živé kobyly. Loď odplouvala až třetí den 4. prosince 1942. Trochu jsme si zatím na lodi odpočinuli a přišla i dosud zadržovaná pošta z domova. Já jsem hned na počátku svého nasazení posílal domů adresu, i když nebyla zcela správná, pošta nakonec došla. Němci měli za války poštu dobře organizovanou jako Feldpost-polní poštu. Známký se nedávaly. Ani když mně psali z Čech. Na adrese muselo být uvedeno moje číslo 355 055 a O Teman Jan Šefl. Pošta vždy došla, Do Štětína v Německu stejně jako do Narviku v Norsku.

Jeden z dopisů z domova

Když jsme vypluli, bylo to pro většinu z nás první svezení se velkou lodí na moři. Sledovali jsme odjezd z paluby, ale pak jsme rádi sešli do tepla podpalubí na své palandy. Skamarádil jsem se s jedním Moravákem, s Jozou Mandou z Krnova. Vzpomínkami na domov jsme si krátili čas. Ta první noc na moři nebyla dobrá. Zastihla nás bouře a některé z nás zasáhla mořská nemoc, tedy i zvracení. Já jsem všechno snášel a mořskou nemoc nedostal. Ráno jsem vyšel z podpalubí. Ošklivý pocit. Cloumaly s námi velké vlny, pozvracená paluba. Při bouři se nedalo na palubě bez držení ani stát. Cesta měla trvat necelé dva dny, ale my jsme byli na moři kvůli bouři o celý den déle. Ve čtvrtek 7. prosince 1942 jsme konečně připluli do přístavu. Byli jsme v Norsku, v Oslo.

Konečně v Norsku

Nechali nás na lodi a teprve druhého dne jsme vystupovali. Všechno s německými povely a hulákáním, jemuž jsme ani nerozuměli. Dozvěděli jsme se, že je nás asi 300. V Oslu nebyly lágry, rozdělili nás na různá místa ve městě. Já jsem se dostal s kamarády do velké školy. Norové nás ve škole i navštěvovali a přinášeli drobné dárky jako cigarety nebo jídlo. Proto nám již od druhého dne bylo zakázáno vycházet. Někteří z nás si udržovali náladu zpěvem při otevřených oknech. Norové se u naší školy pak zastavovali a následoval rozkaz neotvírat okna, přestat se zpěvem a nestýkat se s Nory. Hloučky Norů se přesto shromažďovaly u našich oken a byly nakonec rozházeny stříkáním vody. Ani to nepomohlo, až se nakonec objevili vojáci a stříleli pro výstrahu do vzduchu. Neměli jsme možnost porozhlédnout se po městě. Náhle přišel rozkaz všechno spakovat a připravit se na odjezd vlakem. Projížděli jsme kolem pobřeží. Málo políček, řada tunelů ve skalách a proměnlivá krajina. Cílovou stanicí byl Trondheim (pozn: přístav ve střední části norského pobřeží, ve středověku hlavní město Norska s katedrálou).

Znovu dlouhá pěší cesta do lágru. Měl německé označení Durchgangslager (pozn. v překladu přechodný či průchozí lágr). Naši skupinu odvezli do přístavu a přidělili nás k různým německým firmám. Byl jsem přidělen k firmě Poprath. Určili mi práci na německé ponorkové základně. K práci, s níž jsem se dosud nikdy nesetkal. Naši skupinu asi osmi lidí zaučovali na práci v kesonu, železná báni rozměrů 10x12 metrů. Do ní jsme lezli po žebříku a pouštěli tam stlačený vzduch, který musel vyrovnat tlak vody na keson v hloubce 23m. Keson klesal svou vahou pod vodu podle toho, jak jsme vybírali materiál z mořského dna, místa budoucí ponorkové základny. Materiál jsme nakládali do velkých nádob, podobných našim popelnicím. Ty se vytahovaly na povrch komínem, kterým jsme do kesonu vstupovali. Dále se vysypával do lodí a odvážel. Mělo se dosáhnout toho, aby mohly ponorky pod vodou veplout až do přístavu. V prostředí se stlačeným vzduchem to byla těžká, vysilující práce. To uznávali i Němci, ale jídla jsme fasovali málo, a bramborovozeleninová strava nebyla ani dostatečně sytá. Někdy jsme chodili žebrot do města. Dělalí jsme čtyři hodiny, následovala čtvrthodinová přestávka, pak další čtyři hodiny a byli jsme vyměněni další směnou. Ti, kteří pracovali venku, mimo keson, měli dvanáctihodinové směny. Jídlo jsme fasovali na stvrzenky po pracovní směně. Kamarádi, kterým se podařilo vyžebrot jídlo, nastoupili někdy na směny. Byl z toho ukrutný průšvih. Vzpomínám, že

kamarád jménem Hajník dvakrát nepřišel do kesonu. Byl za to na týden zavřený. Němci uplatnili zvláštní kriminální metodu. Pobyt v malých místnůstkách, kde děrami u podlahy v nepravidelných intervalech tekla voda. Po únavném stání se nedalo odpočívat. K jídlu dostal malý krajíc chleba a trochu vody na zapítí. Vyprávěl, že únavou také usnul a byl celý týden mokrý, tekla pod něj voda.

Nezapomenutelnou vzpomínku mám na Štědrý večer 1942 v Trondheimu. Celý den jsme pracovali, abychom dostali lístek na jídlo. Kdo měl v tom týdnu možnost navštívit město Trondheim, snažil se sehnat něco na výzdobu naší ubytovny na Štědrý večer. Stromek jsme také sehnali. Jinak jsme fasovali též peníze, tzv. žold, jednu norskou korunu na den. To znamená, že jsme měli i možnost si za ten žold něco koupit. (Žold jsme fasovali, protože jsme byli vojenská, válečná složka, kde byli i někteří vojáci postižení úrazem a po léčení již nebyli schopni vojenské služby - váleční invalidé, a i oni byli u organizace Todt). Vracím se k Štědrému dni v Trondheimu. Snad všichni z naší cimry Čechů něčím přispěli z toho žoldu na Štědrý večer. Večer jsme fasovali lepší jídlo než jiné dny, ale nikoli rybí řízky. Fasovali jsme také jednu třetinu lahvičky piva a i vína, deset cigaret, půl kila perníčků a kousek nějaké buchy. Místnost jsme vyzdobili tím, co kdo z nás ve městě sehnal a do čela jsme si sami vyrobili naší vlajku a nad ní nápis „Vlasti zdar“. Někteří naši chlapci dělali v truhlárně, pracovali se dřevem, a tak vyrobili i malý stůl, kam jsme si dali, pokud kdo měl, fotky svých nejmilejších. Zaspívali jsme si také Čechy krásné Čechy mé a na konci toho vzpomínkového aktu byla naše československá hymna. Slzy v našich očích, touha po domově. Zbytek večera jsme zažívali vzpomínkovým vyprávěním o domově. Němci měli v té době také dobrou náladu, protože jejich vojska postupovala. Poznávali jsme to i podle hlasitosti rozkazů. Práce pod vodou v kesonu mně způsobila oční zánět. Byl jsem z této práce odvolán a přidělen k jiné firmě, Schafer, a proto i na jiné pracoviště a určen k dalšímu transportu. Byl pátek Nový rok 1943. Řada Čechů, mezi nimi i já, jsme dostali rozkaz k rychlému odjezdu.

Kamarádi, kteří byli přiděleni také na práci do Norska. Zleva podle čísel Jan Pistulka, Bohumil Žák, Luděk Nosek, Josef Sedlař, Jarušek, Fišer, Joža Manda, Viktorin, Soběslav Bukovský, Jan Šeřl

Za Polární kruh

Druhý den, to byla sobota, nás vybrané odvezla firma Schafer do přístavu na velkou loď jménem Riger. Bylo nás 200 Čechů. A zase se naloďoval různý materiál i němečtí O Temani. Vyjžděli jsme až v neděli a na moři jsme se zařadili do konvoje. Konvoj tvořilo 4 až 5 lodí. Před nimi jely dvě až tři minolovky, které měly za úkol zneškodnit případné miny, aby trasa lodí byla bezpečná. Při té cestě na lodi nás zase zastihly dvě bouře, při nichž jsme vždy stáli, a proto jsme tu cestu kolem pobřeží absolvovali delší čas než bylo v plánu. Když byl klid, bez bouřky, skládali jsme my Češi vlastní texty na nejrůznější známé písně. Tyto výtvořky s nápěvy populárních českých písní měly někdy drsnější povahu. (Několik je uvedeno v závěru brožury.)

Neplánovaně se nám doba na lodi prodlužovala a s bouřemi se dostavily i těžké žaludeční potíže, zvracení, i když prázdný žaludek neměl co vyzvracet. Měli jsme dostat záchranné pásy, poněvadž jsme projížděli zónou nebezpečí min. Na všechny se ale nedostalo. Horší bylo, že nám na lodi došly zásoby jídla a začínali jsme se bouřit. Prožívali jsme opravdový hlad. Chodily mezi námi německé vojačky a každý dostal polévkovou lžici sličtové krupičkové polévky pro srovnání žaludečních potíží. I na mě se dostalo, i když jsem mořskou nemoc netrpěl. Na vzrušenou situaci na lodi reagovalo velení prohlášením, že pokud se neklid bude stupňovat, dojde k vojenským opatřením. Moje léčba očními obklady trochu pomohla.

Velení lodi rozhodlo zajet k pobřeží a doplnit v přístavu jídlo. To se stalo a přistáli jsme v Bode. Na loď se dostaly dva pytle brambor a 50 vek chleba. Chleby byly rozděleny na tři díly a brambory se postupně vařily. Ač jsme nedostali již po několik dnů teplé jídlo, dostaly se na každého jen tři brambory vařené ve slupce. V této neutěšené situaci konvoj i s lodí Rigel dorazil do přístavu v Narviku. Opět jsme zůstali několik dnů na lodi, než jsme mohli vystoupit na břeh. Znovu se o nás staraly německé vojačky s tím, že nám zatím místo nějakého těžkého jídla podávaly tu slichtovitou polévku na urovnání žaludku. V neděli 10. ledna jsme byli stále ještě na lodi. Všude kolem hezké ostrůvky a fjordy, ale hlad nedovolil se jim věnovat. Ve čtvrtek 24. ledna bylo asi 58 z nás jmenovitě vyzvano, aby přesedlo na menší rybářskou loď, kde bylo pouze podpalubí uzpůsobené potřebám lovu ryb. Málo místa k odpočinku, žádné zátiší, kam se schovat a přežít větrné počasí. Někteří museli zůstat na palubě, což bylo v tom lednovém větrném počasí velmi nepříjemné. Já jsem si se svými nemocnými očima našel místo u kapitána lodi. Pluli jsme různými fjordy, ale jejich krása nás v té studené noci nezajímala. Ve večerních hodinách jsme připluli a zastavili v malém přístavu na ostrově Hinoya u města Harstad. Přijelo pro nás nákladní auto a závějeji nás odvezlo do lágrového tábora Trondenes, asi 6-7 km vzdáleného od přístavu Harstad (*viz vysvětlivky*). Nebyl to žádný výlet cestovat na otevřeném nákladáku. V Trondenes nás bylo 58 Čechů ubytováno v jednom již asi dříve postaveném dřevěném baráku. Byl rozdělen na tři místnosti, které neměly strop, rovnou byla střecha. Při větší fujavici prašanu se snít dostával až k nám. Za polárním kruhem byl mráz až -36°C. Pro nás to byl nezvyk – zkouška, ale právě mráz příliš nevadil. Krajina tam byla hezká. Fjordy a hory. Jak jsem již uvedl v tom dřevěném baráku byly tři cimry a postele vždy dvě nad sebou. Uprostřed každé cimry byla malá litinová kamínka, jenže ta byla studená. Tu první noc jsme prožili ve velké zimě, spali jsme oblečení a s něčím na uších. I když byly na postelích 3 deky, nedalo se pro zimu spát. Druhý den ráno jsme dostali na každou cimru sedm plechových umyvadel. Voda v baráku nebyla. Čím zatopit jsme též neměli. Tedy jsme se rozběhli po lágru shánět nějaké topení, případně o něj žádat i na velitelství. Zapsali nás. Na oběd jsme si byli vyfasovat šálky a hned jsme do nich dostali nějakou tu slichtu. Museli jsme se to naučit jíst. Chuť k jídlu, podmíněná hladem. Hned druhý den, 28. ledna 1943, nás vzbudili zase tím rozkřičeným „aufstehen“ v půl šesté ráno v plné tmě a dali k nám též nějakého jejich O Temana. Šli jsme prohroutou cestou do hor asi hodinu na určené místo, kde jsme vyfasovali krumpáče, lopaty a pracovní rukavice. Připravovali jsme terén pro umístění dřevěných baráků, prý pro stavitele a další pracovníky.

Pracovali jsme 9 hodin ve sněhu, v mrazu a v denním šeru. V té době tam bylo až do poledních hodin stále tmavé šero. Nebudu popisovat jednotlivé dny, které byly stejné až na to, že některý den byla sněhová fujavice nebo že byl větší mráz. V Severním Norsku byly často velké mrazy a jen když se prosadil Golský proud, bylo tepleji. Přes den jsme měli v poledne k jídlu jen to, co jsme si každý přinesl z vyfasovaného denního přidělu. Fasovali jsme 1,20 kg chleba. Oběd a večeři jsme dostávali po pracovní době, která byla devítihodinová. Tomu dennímu jídlu k obědu jsme říkali „prasečí šlichta“. Byly to většinou brambory, někdy neloupané, tuřín nebo zelí a různé druhy hrubě nařezané zeleniny. Do práce jsme chodili v botech, co jsme měli z domova a ve sněhu nás zábyly nohy. Stěžovali jsme si a pak nám dali prý zimní vyteplené dřeváky. To byly boty z hrubé látky, uvnitř filc a dole místo podrážek tvrdé dřevo, od kterého zábla noha ještě více.

K doktorovi jsme se hlásili u německé velitele, který nás měl na starosti. U německého doktora jsme měli dobrou pověst pro čistotu i proto, že jsme neměli vši jako Poláci. Ve vzpomínkách na tu dobu se nepřestávám divit, jak jsme tehdy vydrželi celé dny venku v drsných mrazech, bez zahrátí. Snad proto, že jsme byli mladí, v nejlepších letech. Na práci v zimě jsme si zvykli. Za dobu, co jsem tam byl, nikoho nepostihla vážná nemoc. Od mrazů jsme byli opaleni dohněda. Já jsem měl jako zaměstnání německy uvedeno „Bauer“, sedlák, což se uvádělo i v žádostech o mé propuštění, i když jsem sedlákem nebyl. Snad proto jsem i s trochou štěstí byl vybrán s kamarádem, rovněž Čechem, k zásobování. Vozili jsme s německým šoférem organizace Todt „Verpflegung“ zásobování pro celý ten velký tábor. Zásobování ze skladů a z polní pekárny, 1 600 vek denně, a tak jsme se měli my i naši kamarádi dobře.

I prádlo jsme si museli v těchto nelidských podmínkách prát sami. V lavoru. Na praní prádla a na hygienu jsme měli volno až každou pátou neděli, ostatní byly pracovní. Já jsem chodil tu pátou neděli do města, kde měly některé obchody otevřeno do jedenácti hodin. Mohl jsem i nakupovat z toho žoldu jedné norské koruny na den. V pozdější době jsem chodil též do norské rodiny. Ke Kulsennům. Otec Jens Peter Kulsenn byl ředitelem pojišťovny. Byl jsem zván do rodiny na nedělní oběd. Domlouvali jsme se posunky i tou trochou němčiny, co jsem znal. Norština patří mezi germánské jazyky, proto je podobná němčině asi jako naše řeč slovenštině. Byli to velmi hodní lidé a na návštěvu jsem se vždycky těšil a snažil se přijít upraven. Měl jsem punčochy na patách dřevé a paní Kulsennová mě dvoje věnovala. Ve městě jsem také našel obchod, kde mě mladé slečny prodavačky nechávaly nakupovat bez lístků.

V Norsku byly lístky jako tady, ale byly po celý rok stejné. Tady byly vydávány vždy na jeden měsíc. I pošta mě tam docházela z domova od kamarádů a od kamarádky Květy Balkové. Bylo to sice s určitým zdržením, ale vždy došla. Například mě, kromě dopisů, Feldpost doručovala i desetidekové balíčky. Doba doručení i za Polární kruh byla 10-14 dnů. Mám zapsanou i adresu: O Teman Jan Šefl, Lager Trondenes, Norwegen, 335 055. A takhle to došlo až do Norska. Pokud jsem byl u zásobování, balíčky už jsem si nenechal posílat.

Na hraně

V tom čase, co jsem byl zaměstnán u zásobování, stala se mi nepříjemná věc. Když jsme přivázeli každodenně do lágru z vojenské polní pekárny veky chleba, byly na cestě závěje sněhu. Hodně sněhu. A tam na prohazování využívali Němci ruské vojenské zajatce. Těch tam bylo mnoho. Hlíдали a řídili je pracovní němečtí mladičkové ozbrojení kvéry.. My jsme tehdy pro závěje museli stát s autem. V autě byl náklad vek chleba, který jsme vozili každý den. Vpředu auta byl prostor pro šoféra a pro závozníka. Šofér byl Němec. V zadní části auta byl uzavřený prostor, co jsme tam vozili ty chleby, a vzadu byly i dveře. Vepředu u šoféra seděl v ten den kamarád a já byl u nákladu v zádi, u dveří. Když jsme museli pro závěje stát, ze zvědavosti jsem otevřel ty zadní dveře zevnitř. Ven se vyvanula vůně čerstvého chleba. Někteří ti ruští zajatci, kteří prohazovali sníh kolem auta, prosili „davaj, davaj, brot“. Já, protože jsem poznal hlad, neodolal jsem a bezmyšlenkovitě jsem jim vyhodil veku chleba. A bylo zle. Oni se o chleba poprali, a protože měli hlad došlo i na lopaty. Ten mladičský Němec, co je hlídal, ukončil vše výstřelem do vzduchu a věc sepsal se šoférem. Věděli jsme, že se stala chyba. Hned to bylo. Když jsme skládali veky v lágru, už tam bylo hlášení. Byli jsme vyšetřováni já a ten můj kamarád. Byl pozván náš dolmeč (tlumočník) Luděk Nosek z kanceláře a všechno vyšetřoval ten Němec, lagerführer, drsně a rozzlobeně. Hlavně se zjišťovalo, kdo to udělal. Na naše velké mlčení, lagerführer Koll rozzlobeně, možno i napsat řvavě, vykřikl: „Okradli jste naše německé kamarády a podpořili jste nepřátele. Napišu vás rozkazem před válečný soud.“ To všechno překládal oboustranně dolmeč Luděk Nosek. Rozhodnutí lagerführera mě tak zastrašilo, že jsem vystoupil s přiznáním a řekl: „Já jsem to udělal. A chleba jsem neukradl v pekárně, ale dostal jsem ho od německých pekařů za české cigarety Viktorie, které jsem dostal v balíčku z domova,

z Čech.“ Po chvíli odmlčení otočil se lagerführer k tomu mému kamarádovi a hodně silným hlasem zařval: „Udělal to?“ Kamarád sklonil hlavu a neodpověděl. Lagerführer uchopil zlostně mého kamaráda za rameno a zase zařval: „Raus!“ A vystrčil ho směrem ke dveřím. Zůstali jsme v té kanceláři lagerführer, já a ten dolmče Nosek. Lagerführer chodil po kanceláři, vrzaly mu naleštěné faldovky. Náhle se zastavil, zahodil ke kamnům ještě kouřící cigaretu, uchopil mě ze zadu za límec u kabátu a u košile, uhodil mě několikrát hlavou nosem o dveře. Tekla červená, pak přestal a zase řval, že jsem okradl a zradil německé kamarády a že jsem to dal našim nepřítelům. „ Pošlu tě rozkazem do Narviku před válečný soud“ a skoro mě vykopl.

Byly to hrozné dny i skoro nespavé noci. Myslel jsem na to nejhorší a pronásledovaly mě myšlenky, co asi znamená válečný soud? Z nějakého čtení jsem si domyslel, že válečný soud u Němců může být i kulka. Už jsem si i vyjednal s mým nejlepším kamarádem Jožou Mandou, to byl Moravák, aby v tom případě, že bych tak dopadl a nevrátil se z Narviku, napsal mým rodičům a dal jsem mu i adresu mého rodiště. Dny i noci byly strašně dlouhé, než jsem se dočkal toho čtvrtého dne, kdy bylo rozhodnuto lagerführerem vypsát mně maršrutu do Narviku, na hlavní velitelství organizace Todt. Toto otřásl i ostatními Čechy, kteří byli v našem baráku. Byl to čtvrtý den, kdy na samý večer přišel kamarád Luděk Nosek, který byl v kanceláři u lagerführera. Když přicházel k našemu baráku, dal se do křiku: „Vyhráno – vyhráno“. Dívali jsme se udiveně, co vyhráno, a on vyprávěl, že psal v kanceláři lagerführerovi tu maršrutu do Narviku a ještě neměl ani konec spisu, a že vstal od toho stroje a prosil, aby lagerführer zrušil své rozhodnutí, že toho moc lituju, že chleba jsem neukradl, že jsem ho dostal. Znovu byly ty výčitky od lagerführera na mne. Luděk Nosek prý poklekl, sepjál ruce a prosil lagerführera, aby to zrušil. Lagerführer opět zahodil nedokouřenou cigaretu, vytrhl maršrutu ze stroje, lehce mu s tím praštil přes hlavu a vykřikl: „Přišťe půjdeš ty.“ Hlavní bylo, že ji roztrhal a hodil do kamen. Kamarád Luděk Nosek mu chtěl poděkovat, ale on vykřikoval, že jsme gauneři. Tento kamarád Luděk Nosek mě zachránil. Byl to studák, uměl perfektně německy i pravopis, a proto byl u toho lagerführera v kanceláři. Bydlel s námi na světnici, takže jsme měli ten den takový veselý večer. A já jsem byl jako znovu narozený. Ale musím se také přiznat, že tímhle jsem přišel o dobrou práci u zásobování.

Protože jsem měl všude uvedeno v papírech i v žádostech, že jsem „Bauer“ (sedlák), měl jsem zase jiné štěstí. Byl měsíc květen a tam začínalo jaro, tak mě dali sázet u moře, kde byly znát ty golfské proudy, zeleninu. Měl jsem udělané pěkné záhony, nechali mně přivést sazenice z vnitrozemí a já jsem si dal

záležet a zasázel je. Bylo to po německu ta zelenina „blumenkohl“ (květák). To jsem sázel pomalu asi do konce května. Pak jsem to zaléval a ono to pro zimu ani nerostlo, ale spíš tím stálým zaléváním a zimou modralo. Chodili Němci O Temani okolo a chválili, že to je „schöne Arbeit“ (pěkná práce). Ale sedělo to pořád stejně u země. Jinak jsem tam vyklidil nějaký ten plevel a byla to lehárna.

Nazpátek domů

Asi tak před druhou polovinou června 1943 přišel zase ten Luděk Nosek, který byl stále u lagerführera, večer z kanceláře a zavolal mě stranou, kde mi sděloval velmi vážnou věc. Že mi nemá zatím nic říkat, ale že mi přišel z Čech z blatenského okresu z hejtmanství telegram a že mě mají poslat domů. Byla to pro mě dobrá zpráva, ale zatím to bylo v tajnosti. Druhý den po pracovní době mě nechal zavolat lagerführer Koll a spustil na mě, že mi přišel telegram ve znění: „Vater viel krank, sofort nach hause“ (otec těžce nemocen, rychle domů). Tento telegram byl potvrzený tehdejší vedoucí německou stranou NSDAP. Lagerführer Koll, že mě nepustí, že mi navrhne jen dovolenou, že mi vypíšou maršrutu a pošle mě do Narviku na civilní loď. Dostal jsem rozkaz, že se mám hlásit ráno v kanceláři pro vypsanou maršrutu do Berlína. Poděkoval jsem lagerführerovi a vrátil jsem se do ubytovny. Někteří kluci psali dopisy, abych jim je vzal do Čech. Osm kamarádů se mnou ráno jelo do Narviku na loď. Cestu jsem měl jmenovitě vypsanou, místa, kde se mám vždycky hlásit na další jízdu. Cesta s některými krkolomnými úseky. Já jsem německých slovíček znal hodně, ale neuměl jsem je spojovat do vět. Z Narviku jsem jel lodí do Trondheimu, z Trondheimu lodí a vlakem do Osla. Štěstí mi přálo. Dole v Norsku, v Oslu, kde jsem se hlásil na příští cestu, byli také dva Češi, kteří jeli do Čech a jeden z nich ovládal němčinu. To byla pro mě velká výhoda, že jeli do Berlína na velitelství jako já. Musím poznamenat, že Norové se k nám chovali dobře, jak jen mohli. Z Osla jsme jeli úžinou Skagerak největší německou lodí, která se jmenovala Monte Rosa. Touto lodí jsme jeli 36 hodin do Dánska, do přístavu Arhus. Tam jsme přestoupili na nádraží na zvláštní vlak směr Hamburk. Tento vlak byl vojenský, jeli v něm jenom němečtí vojáci. Cestou nás přepadli britští letci, hloubkaři. Zakroužili asi třikrát nad vlakovou soupravou v níž jsme jeli a vlak zastavil. Němci už to znali a byl jen křik „raus, raus“. Tomu jsme rozuměli i my, ven, ven z vlaku. Hloubkaři rozstříleli lokomotivu. Jinak do vlakové soupravy nestříleli. Po ukončení náletu na

lokomotivu jsme všichni hledali, ze kterého vagonu jsme vyběhli. Trvalo to delší čas, než jsme ho našli a než přijeli Němci s jinou lokomotivou. Pak jsme pokračovali zase tím vlakem do Berlína. V Berlíně, zase díky tomu Čechovi, který uměl němčinu, jsme brzy po jízdě esbahnem našli velitelství, do kterého jsme šli všichni tři pro další doklady. Já jsem tam dostal vypsanou německou dovolenku na 21 dnů. Hned jsme se, zase jízdou esbahnem, dostali na vlak směr Praha. Já jsem vždy předkládal místo jízdenky jenom ten polovojenský doklad Todtovy organizace. Do Prahy jsme dojeli dobře večer ve 22.30 hod. Doba cestování z Harstadu až do Prahy trvala 12 dní. U Hlavního nádraží jsem se rozloučil s kamarády, počkal jsem si na tramvaj č. 13, která jela směrem, kde bydlela v Bohmově ulici, moje sestra Božena, která měla za muže Oldřicha Vrbenského. Byli moc překvapeni. Hned jsem se dobře vykoupal, umyl a po dlouhém vyprávění jsme šli spát. Druhý den jsem ráno navštívil druhou sestru Marii a jel jsem vlakem na Březnici. A odtud malým autobusem domů.

Znovu Hvožd'any

Tenkrát ještě nebyly domácí telefony. To znamenalo, že všichni byli mým příjezdem překvapeni a vítali mě i ve vesnici. Domů jsem se šťastně dostal. Následovalo velké a dlouhé vyprávění s kamarády i s občany, kteří byli hodně zvědaví. Ale dny dovolené ubývaly, otec byl stále málo schopný práce a my jsme přemýšleli o tom, jak to zařídit a už se nevrátit. Nechali jsme si německy napsat žádost o zproštění. Doložili jsme ji otcovou lékařskou zprávou. Ale na tuto žádost nám nebylo odpovězeno. Po uplynutí 21 dnů čekáním na nějaké to vyřízení, přišel telegram na hvožd'anskou četnickou stanici, který podal lagerfuhrer Koll. Byl jsem zavolaná na četnickou stanici a pan vrchní Merz po velkých debatách co a jak sdělil, že mě mají předvést. Takové to bylo skoro přátelské jednání s panem vrchním na četnické stanici. Nakonec jsme se dohodli na tom, že zajedu na Kriminalpolizei do Strakonice s opisem té žádosti, na kterou jsme nedostali odpověď. A toho s kým budu jednat, že mám požádat, aby si zavolal četnickou stanici ve Hvožd'anech pana vrchního. Druhý den jsem tedy jel do Strakonice. Tam jsem vyřídil i zprávu, aby si zavolali četnickou stanici Hvožd'any. Debatovali po německu a po nějaké rozmluvě mi dovolenou o deset dní prodloužili. Tedy znovu jsme v těch deseti dnech žádali velitelství do Berlína. Telefon a adresu jsme získali v Blatné na hejtmanství, kde byl zaměstnán můj bratranec Stanislav Šeřil. Toto

telefonické vyřizování s Berlínem nám zařizoval můj švagr Oldřich Vrbenský, který také ovládal němčinu. Až prý po několikátém volání do Berlína dostal na to číslo spojení. Bylo mu sděleno, že to velitelství při bombardování dostalo zásah a že tam žádné dokumenty nemají. To byla pro mě dobrá zpráva a rodiče hlásili na četnické stanici, že jsem odjel. A teď co? Jedině nejet a schovávat se. Nastalo schovávání, které nebylo doma na delší čas tak jednoduché. Také jsem se pak důvěrně dozvěděl, že jsou také ještě v obci dva kluci, kteří utekli při nějakém náletu z nasazení v Berlíně a že mají udělanou pěknou skrýš. Dopadlo to tak, že mě tam také do té skrýše přibrali. Bylo to ve vsi, v jedné stodole na patře, dobře udělané. Ze zdejší četnické stanice dostali moji rodiče opakovaně dotaz, kam jsem odjel. Na to zase rodiče odpovídali, že jsem jel zpátky a že o mě nemají žádné zprávy. Toto tvrzení bylo dosti nebezpečné. Jídlem nás tam rodiče zásobovali střechou. Ale to schovávání také nebyla žádná idyla, protože nastaly studené, chladné noci, topit tam nešlo. Bylo to další kruté životní období. Nic k děláni, málo pohybu, zima, denní doba jednotvárná a strach co a jak bude dál. Jaké zlo nám může přinést při odhalení zítřek. Já jsem se té partičky u kamarádů vzdal z obav, co kdyby. A znovu jsem volil to schovávání doma. Ale už ne na tak dlouho, protože mi schovávání zevšednělo, už jsem byl i sousedy viděn a začalo takové vypytování zvědavců, co a jak, že už jsem doma. Okruh zvědavců se stále rozšiřoval, protože jsem se objevoval i na veřejnosti. A byli jsme v rodině domluvení, že lidem budeme říkat a zdůvodňovat mou přítomnost v obci tím, že jsem se po uplynutí dovolené vrátil do Berlína a tam, že jsem nějaký čas zase pracoval a po náletu na pracoviště jsem byl propuštěn. Oceňuji také chování naší tehdejší hvožd'anské četnické stanice, zejména jejího velitele pana vrchního, který asi něco tušil, ale nezajímal se. Byl jsem u rodičů, vážil jsem si té prozatímní skoro svobody. To mi umožnilo starat se o nemocné rodiče, a zvláště o nemocného otce. Tady ve Hvožd'anech jsem si zažádal o potravinové lístky, které mi byly po písemné žádosti také přidělovány a já jsem se dočkal v mé rodinné obci ve Hvožd'anech konce války. I po válce se se starými kamarády z Norska rádi sejdeme a zavzpomínáme si.

Setkání bývalých „Noráků“ v roce 2004

ROYAL NORWEGIAN EMBASSY
PRAGUE

Prague, June 26, 2007

Dear Mr. Šefl,

please accept my sincere regards and congratulations on the occasion of your 85th birthday.

I also wish to commemorate your stay in Trondheim during the second world war and your friendship with local Norwegians that arose through hard work and was strengthened through the extraordinary circumstances of that time.

Wishing you health and happiness today, as well as every day in the future,

I am,
Yours sincerely,

Peter Raeder
Ambassador of Norway

Právě pane Šefl,
prosím přijměte mé srdečné pozdravy a blahopřání
u příležitosti Vašich 85. narozenin.
Také rád vzpomínám na Vaš pobyt v Trondheimu během
II. světové války a Vaše přátelství s místními
Norvy které tehleto práci a byl esincem skrz vřijmečeno
v ten čas.
Wish Vám zdraví a štěstí dnes stejně jako pro každý den
v budoucnu.
se srdečným pozdravem Peter Raeder

Dopis z norského
velvyslanectví
pro Jana Šefla
k 85. narozeninám

Doslov

Tuto životní etapu jsem nejenom já, ale každý z nás tehdy mladých nasazených, bral jako velikou zkoušku – vynucenou německými fašisty. Viděli jsme ještě i utrpení jiných, často blízkých, které bylo jistě daleko větší, než to naše. Můj švagr Strauss – to byl muž mé starší sestry Marie, byl v posledních dubnových dnech roku 1945 v koncentračním táboře popraven. Můj druhý švagr, co měl za ženu moji druhou sestru Boženu, Oldřich Vrbenský, byl s rodinou vyhnán ze svého domu v Liberci v září 1938 po příchodu Němců a to proto, že optoval pro Čechy. Jejich dům byl zabrán a nemohli si vzít ani takové zavazadlo, s jakým po válce odcházeli sudetští Němci z pohraničí. Naše rodina byla také dosti postižená a těžce jsme to prožívali. I proto jsem oživil své zápisky z válečného nasazení, abych připomněl období, které nás, účastníky, tak těžce poznamenalo, a které je dnes mladšími generacemi často vnímáno jen jako dávno zapomenutá epizoda či kapitola učebnice historie. Nelze zapomenout a snad i předcházející vzpomínky pamětníka mohou posloužit jako argument proti probouzející se vlně domácích neonacistů.

Českému národu byl často po válce vytýkán odsun německého obyvatelstva z českého území. Ale že odsunu předcházelo vyhánění českého obyvatelstva a že kvůli krutosti byly v jejich koncentrákách zavírány a popravovány tisíce nevinných lidí a další posílány na nucené práce, na to se zapomíná. To všechno utrpení zanechalo v nás velmi špatné vzpomínky a trpkost proti německému fašismu, **COŽ BYLO A JE, PRO TOHO, KDO TO PRODĚLAL A KOHO SE TO TÝKALO, K NEZAPOMENUTÍ !!!**

Další žití v poválečné době bylo pro mne jako pro většinu občanů republiky veselejší. Můj životní koníček byla muzika. Hrával jsem s kapelami od mládí. Měl jsem kamarády muzikanty i vedle sousedického kapelníka pana Josefa Balka, se kterými jsme obnovili poválečné veselivání. Často jsme vyhrávali s naší známou hvozďanskou kapelou po různých veselicích. Jezdívají jsme hrát i do tehdejšího pohraničí, kde byli usazeni naši známí krajané, kteří si tam zabrali po válce v různých místech bydlení. Jako např. v Bezdruzičicích, v Erpužicích, v Čelivě i v Konstantinových Lázních a už si ani nevzpomínám, kde všude tam v tom pohraničí jsme hrávali. V roce 1946 jsem se oženil s Růženou Čubrovou z Hvozďan a přebraли jsme od rodičů malé hospodářství. Chodil jsem zase do práce do lesa a do lomu. V letech padesátých jsem byl zvolen členem tehdejšího Národního výboru Hvozďany, pak v dalším volebním období jsem byl zvolen za tehdejšího předsedu národního výboru. V roce 1957 bylo v obci založeno jednotné zemědělské družstvo, kterého jsme se stali s manželkou Růžou členy. Já, ročník 1922 jsem byl navržen okrese do zemědělské mistrovské školy do Blovic a po vychození této školy jsem byl zvolen předsedou tohoto JZD. U této funkce jsem, vždy po uplynutí volební doby, vydržel ještě 11 let, což byly někdy nervy. Pak v roce 1972 v lednu bylo naše družstvo sloučeno ve veliký celek o výměře 5.510 ha do velkého regionu družstev se sídlem v Bubovicích. V něm byla obsažena bývalá družstva Hudčice, Hlubyně, Koupě, Drahenice, Bor, Počaply, Hvozďany, Vacíkov, Leletice, Roželov a Pozdyně. Předsedou byl určen pan Vavříčka a to všechno v jedno družstvo. Já jsem dělal zásobovače náhradních dílů a někdy i dvorního šoféra, protože jsem měl k dispozici auto. Pak při různých nesrovnalostech mezi sloučením se uznalo, že tyto velké celky nejsou organizačně vyhovující a nastalo rozdělení v menší družstva. Pak jsme my Hvozďany měli zase na Hvozďansku družstvo se sídlem Hvozďany a byla ještě k němu přidána družstva Vacíkov, Leletice, Roželov a Pozdyně. Za předsedu byl dosazen pan Němeček a já dělal dále zásobovače, případně dopravce dělníků. To jsem dělal do doby mého důchodu do roku 1982 a pak jsem v důchodu jezdil podle potřeby, anebo jsem se střídal v různých funkcích, a pak také na některé práce v manuálech, případně v třídění brambor apod. Pravda je, že čas plyne jako voda a životní léta přibývají, ale vzpomínky zůstávají. Proto splňuji přání některých kamarádů a občanů, kterým jsem někdy o mé životní dráze vyprávěl, a požádali mě, abych to nanesl na papír. Jak již jsem dříve uvedl, můj životní koníček byla muzika a rád si ještě ve svých letech s dobrými muzikanty zahraju a při různých akcích se rád s dobrou partou poveselím.

Skládkanky z cest, z lodí a lágrů

a vůbec nasazení na práce za války totálně trpících při transportování loděmi ve válečném prostředí
1942 - 1943

Donucený chléb

(na nápěv písně Cestička k Majrovce)

Cestička do Říše, je bol a žal,
pracák nás do Norska na práci dal.
Ta práce v Trondheimu placená uboze,
nečekej má milá na peníze.

Denně chtěj dělat dvanáct hodin,
do práce nás stále veršus honí.
Štráfků nám slibují, nažrat nám nedají,
ale ten bol a žal nezahojí.

Kaffe s bromem pak pít už nebudem,
na práci pro Němce se vykašlem.
S radostí odjedem, na vše zapomenem,
na mizerný lágry jen vzpomenem.
Však mi se vrátíme zas do Čech zpátky,
až budou tam u nás Boží svátky.
Pak mi zas při pití o všem zazpíváme,
doma si vepřovou a knedlík dáme.

Doma si najdeme práci sami,
tam nám ji zaplatí naši páni.
Tam co vyděláme, pak vše milé dáme
a Říši osudu ponecháme.

Česká pomoc pro Organizaci TODT

(na nápěv písně Nad řekou je chata malá)

V TO lágru chata malá
a v ní Čechů padesát.
Němci s nimi zacházejí
jako se stádem prasat.

Němci mají jenom sebe,
nechce se jim do nebe.
Však mi už jim tam pomůžeme,
až je s Tomym přemůžeme
a pak jim řekneme:

Vždyť my jsme také lidi,
a Pán Bůh to všechno vidí,
pěkně vám krkem zakroutíme,
Norsko rychle opustíme,
domů pojedem.

Touha po svobodě

Trodenes

Trodenes je lágr malý,
už by tu měl být Tomy,
aby ten lágr se vším rozbil,
Čechy domů doprovodil.

Do hospůdky si zajdeme,
dobré víno nebo pivo popijeme,
k Emanu pak zajedeme,
z brlohu ho vytáhneme.

Už ti lumpe došli splátky,
Beneš se nám vrátí zpátky.
Provazníci, nechte práci,
právě řádí na Moravci.

To pak bude pro nás sláva,
až Emanu k modři hlava.
Aby se nám zachovala jeho krásná idea,
vysušíme ho jak zmiji
a pošlem do muzea.

Píseň severu

Mám tě děvče tolik rád,
mé srdce tě nikdy neopustí.
Sám však na sever se musím brát,
slyš, volá mě velké dobrodružství.

Chceš píseň severu znát?
Chceš se mnou tiše naslouchat,
když bílý losos táhne peřejí?

Chceš vidět polární zář?
Chceš, abych zlíbal tvou tvář,
když sever dýše velkou nadějí?

Losos už táhne, pojd' se mnou, poplujem
a doby dávné se změní v krásný sen.
Chceš píseň severu znát?
Chceš se mnou tiše naslouchat,
když bílý losos táhne peřejí?

Báseň hladu a bídy

10. leden 1943

Při nástupu na loď Rigel v Trondheimu jsme dostali jídlo na tři dny a byli jsme na té lodi
dnů deset. Jeli jsme po moři v konvoji pěti lodí a vpředu jely minolovky. V různých
časech se válčilo. I nás zastihly mořské bouře.

Znám malý státeček,
v němž byl ráj na zemi.
Než přišli vrahové,
deutsche O.T.mani.

Všechno nám zabrali,
nic nám nenechali
a i ty zásoby
všechny nám sebrali.

Z domova nás vyhnali,
do Norska zahrnali.
Bez jídla nás na loď Rigel
jak zvířata dali.

Loď Rigel zmítána
hroznými vlnami
a na ní nejsou již prázdné zásoby.

Spíme jak prasata
v temném podpalubí
a za den pojíme
jenom dvě brambory.

Máme zde kobyly,
jedou do Narvika.
Kdyby se zabily,
byla by paštika.

Vzpouru jsme dělali,
s bodáky nás hnali
a zase na dva dny
nám jíst nic nedali.

Už jsme jak mrtvoly,
jenom nás zakopat.
Tak jsme se rozhodli
všechno to rozkopat.

To bude ta čistka,
na kterou čekáme.
Vždyť je jich tu hrstka
a my se nedáme.

Už letí odplata
v anglickém letounu.
těm doječ OTmanům
těm doječ OTmanům

Čert vezmi všechno už,
už fouká od Lofot.
Nabruz mi, hochu, nůž,
budem honce lapat.

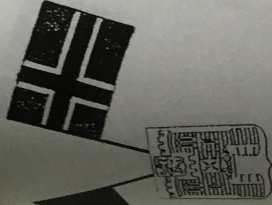
Voláme s plných hrdel
k našim OTmanům
polibte nám
my chceme jet domů!!

Vysvětlivky :

Todtova organizace (OT), německá válečná organizace, která se zabývala konstrukcí silnic a válečných instalací, především v okupovaných zemích. Pojmenována je po svém zakladateli Dr. Fritzu Todtovi, který zemřel v roce 1942. Následně ji vedl Albert Speer.

O Teman je německý příslušník Todtovy organizace.

Harstad, přístav na druhém největším norském ostrovu Hinoya asi 150km za Polárním kruhem. Půda v okolí, bývalé mořské dno, patří v této severní oblasti k nejúrodnějším. Průměrná roční teplota $+3.9^{\circ}\text{C}$ (v Čechách kolem $+9.0^{\circ}\text{C}$).

N O R Á C I '97
dočasný sekretariát
Havlíčkův Brod
Okružní 655
tel. 0451/22206

Dne: 4. června 1997

Milá paní Novotná,

srdečně Vás pozdravujeme. Přestože víme, jaké množství práce stále máte, nejdříve si Vás dovolujeme pozvat na naše setkání do Havlíčkova Brodu, kde by se Vám určitě líbilo.

Poslali jsme pozvání paní velvyslankyni v angličtině, snad to bylo tak dobře. Současně s Vámi posíláme pozvání i manželům Brennovým a Vás velmi prosíme, abyste byla tak laskava a v duchu našeho telefonického rozhovoru jim jen heslovitě přeložila naše myšlenky. Těžko se narychlo někdo k přehledu shání a syn na smůlu prodělal v těchto dnech zubní operaci a neměl potřebný klid k soustředění. Paní velvyslankyně bude mít řidiče a doprovod ?

Na pana Švece je následující spojení; adresa Okružní 655, 580 01 H.Brod, telefon: byt - 0451/22206, zaměstnání - 0451/22846, linka 2307 a pracuje od 5,30 do 14,00 hodin.

Ačkoliv se ještě osobně neznáme, chceme Vám již předem vyjádřit naše nejpřímější poděkování za služby, které ve vzájemném styku mezi "NORÁKY" a Královským Norským velvyslanectvím v Praze nezištně poskytnujete. Přejeme Vám, abyste byla mezi těmito skvělými lidmi stále šťastna a osobní kontakt s nimi Vás naplňoval uspokojením z Vaší práce. Hodně zdraví a pozdravů.

Organizační výbor
"NORÁCI '97"

Karel Jirgl

Karel Jirgl

Milo Novák

Milo Novák

Ivan Švec

Ivan Švec

PROGRAM OF MEETING 1997:

1st of July

- arrival to the place of meeting till 15.00
- dinner 17.00
- the Holy Mass in the church Nanebevzeti sv. Panny Marie 18.00
- discussion among fellows, projecting slides and free evening

2nd of July

- breakfast 7.30
- departure for a half-day-trip - two varieties according to the weather
- lunch 12.00, then rest or sightseeing of Havlíčkův Brod
- meeting with delegates of the Royal Norwegian Embassy 16.00
- dinner 17.30
- continuing discussion with delegates of the Royal Norwegian Embassy without any time limit

3rd of July

- breakfast 8.00
- closing discussion and meeting fellows in a public room
- lunch 12.00, then departure home